

Київський національний університет будівництва і архітектури

Затверджую

**Ректор
професор П.М. Куліков**

«18» 05 2021 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАВЧАЛЬНУ ЛАБОРАТОРІЮ
МАТЕРІАЛОЗНАВСТВА ТА ТЕРМІЧНОЇ ОБРОБКИ МЕТАЛІВ
КАФЕДРИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

Київ – 2021 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Навчальна лабораторія матеріалознавства та термічної обробки металів (в подальшому – навчальна лабораторія) є структурним навчальним підрозділом університету без права юридичної особи, що забезпечує організацію і проведення лабораторних та практичних занять, під час яких здобувачі освіти спостерігають та проводять під керівництвом викладача натурні експерименти чи досліди, з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень навчальних дисциплін, закріплених за кафедрою, набувають практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, вимірювальною апаратурою, методикою експериментальних досліджень в галузі матеріалознавства та термічної обробки металів.

1.2. Навчальна лабораторія підпорядкована завідувачу кафедри професійної освіти.

1.3. У своїй діяльності навчальна лабораторія керується нормативно-правовими актами України в галузі науки та освіти, Статутом університету, наказами, розпорядженнями ректора, положенням про кафедру та даним положенням.

1.4. Положення про навчальну лабораторію розглядається на засіданні кафедри та затверджується ректором університету. Зміни до положення вносяться у такому ж порядку.

2. ЗАВДАННЯ

2.1. Навчальна лабораторія створена з метою якісної підготовки здобувачів освіти за освітнім рівнем «Бакалавр» спеціальностей 015.31 «Професійна освіта (Будівництво та зварювання)» (освітня програма першого бакалаврського рівня «Професійна освіта (Будівництво та зварювання)»), 015.34 «Професійна освіта (Машинобудування)» (освітня програма першого бакалаврського рівня «Професійна освіта (Машинобудування)»), 131 «Прикладна механіка» (освітні програми першого бакалаврського рівня «Інженерія логістичних систем» та «Інжиніринг та обладнання зварювального виробництва»), 133 «Галузеве машинобудування» (освітня програма першого бакалаврського рівня «Галузеве машинобудування (Будівництво)»), 144 «Теплоенергетика» (освітня програма першого бакалаврського рівня «Теплоенергетика. Енергетичний менеджмент, енергоефективні муніципальні і промислові теплові технології»), 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» (освітня програма першого бакалаврського рівня «Автоматичне управління технологічними процесами»), 192 «Будівництво та цивільна інженерія» (освітня програма першого бакалаврського рівня «Промислове і цивільне будівництво»).

2.2. Основними завданнями навчальної лабораторії є:

2.2.1. Проведення лабораторних та практичних занять, заліків, екзаменів на високому науковому, методичному і технічному рівні відповідно до чинних навчальних і робочих програм, методичних рекомендацій. Для здобувачів освіти в навчальній лабораторії кафедри проводяться лабораторні та практичні заняття з наступних дисциплін:

- Матеріалознавство і ТКМ (БМО, ІЛС, ІЗВ);
- Матеріалознавство та заготівельне виробництво (ПНМ);
- Матеріалознавство та технологія металів (ТЕ);
- Матеріалознавство (АТП);
- Метали і зварювання у будівництві (ПЩБ);

– Здатність до зварювання конструкційних матеріалів (ІЗВ).

2.2.2. Забезпечення здобувачів освіти робочими місцями, укомплектованими сучасним обладнанням, методичною та довідковою літературою;

2.2.3. Систематичне оновлення та удосконалення навчально-лабораторної бази, технічних засобів навчання;

2.2.4. Створення на робочих місцях безпечних умов праці відповідно до вимог чинного законодавства;

2.2.5. Проведення передбачених чинними законодавчими і нормативними актами інструктажів з охорони праці;

2.2.6. Збереження матеріальних цінностей університету.

3. СТРУКТУРА

3.1. Згідно штатного розпису до складу навчально-допоміжного персоналу лабораторії входить провідний інженер.

3.2. Безпосереднє керівництво лабораторією здійснює провідний інженер відповідно до посадових обов'язків.

3.3. Провідний інженер безпосередньо підпорядковується завідувачу лабораторії.

3.4. Провідний інженер несе особисту відповідальність за роботу лабораторії, функціонування якої визначається посадовою інструкцією.

3.5. Провідний інженер несе відповідальність перед завідувачем лабораторії за належне зберігання навчального обладнання, навчальних посібників, методичної літератури, зразків, матеріалів, обладнання та інших матеріальних цінностей тощо.

3.6. До обов'язків провідного інженера належать:

– забезпечення витратними матеріалами та умовами для проведення лабораторних занять;

– сприяння оновленню та вдосконаленню матеріальної бази лабораторії;

– забезпечення дотримання правил з охорони праці, чистоти і порядку;

– забезпечення працівників лабораторії спецодягом;

– ведення обліку та списання обладнання і матеріалів;

– проведення зі здобувачами освіти та працівниками первинного, повторного і позапланового інструктажів з охорони праці, протипожежної безпеки та безпеки життєдіяльності з реєстрацією у спеціальному журналі;

– керування і контроль за роботою лаборантів, надання їм науково-методичної допомоги та сприяння підвищенню рівня кваліфікації;

– допомога викладачам в організації та проведенні лабораторних занять;

– утримання навчального обладнання в робочому стані і забезпечення безпеки під час виконання студентами лабораторних робіт;

– систематичне вдосконалення своїх знань, умінь і навичок із забезпечення виконання лабораторно-практичних робіт відповідних навчальних дисциплін, охорони праці, протипожежної безпеки, правил санітарії

– забезпечення ремонту, наладки приладів, устаткування, інвентарю, які використовуються в навчальному процесі та науковій роботі кафедри;

– контроль електрозахисту та заземлення приладів в приміщеннях кафедри.

3.7. Обговорення питань, що стосуються діяльності навчальної лабораторії, проводиться на засіданні кафедри під головуванням її завідувача.

4. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛАБОРАТОРІЇ

4.1. Навчальна лабораторія розміщується на закріпленій за нею площах приміщень № 209, 213:

№ кімнати	Назва приміщення	Площа м ²	Кількість посадочних місць	Які види робіт проводяться
1	2	3	4	5
209	Лабораторія матеріалознавства	60	28	Практичні, лабораторні заняття, заліки, консультації, екзамени.
213	Лабораторія термічної обробки металів	41	24	Практичні, лабораторні заняття, заліки, консультації, екзамени.

4.2. Основні засоби випробувань:

№ з/п	Найменування обладнання	Рік випуску	Види робіт	№ кімнати
1	2	4	3	5
1	Мікроскоп МІМ-6	1957	Макроструктурний аналіз металів і сплавів	209
2	Мікроскоп МІМ-7	1958		
3	Мікроскоп МІМ-6	1957	Мікроструктурний аналіз сталей і чавунів	209
4	Мікроскоп МІМ-7	1958		
5	Мікроскоп МІМ-6	1957	Хіміко-термічна обробка сталей (на прикладі цементації)	209
6	Мікроскоп МІМ-7	1958		
7	Мікроскоп МІМ-6	1957	Дослідження структури конструкційних сталей	209
8	Мікроскоп МІМ-7	1958		
9	Мікроскоп МІМ-6	1957	Дослідження структури інструментальних сталей і твердих сплавів	209
10	Мікроскоп МІМ-7	1958		
11	Мікроскоп МІМ-6	1957	Дослідження структур кольорових металів	209
12	Мікроскоп МІМ-7	1958		
13	Мікроскоп МІМ-6	1957	Мікроструктурний аналіз зварного шва	209
14	Мікроскоп МІМ-7	1958		
15	Твердомір Брінелля ТШ-2М	1971	Вивчення методів вимірювання твердості матеріалів	213
16	Твердомір Роквелла ТК-2	1960		
17	Мікроскоп МПБ-2	1978		

18	Твердомір Брінелля ТШ-2М	1971	Термічна обробка вуглецевих сталей та її вплив на структуру і властивості	213
19	Твердомір Роквелла ТК-2	1960		
20	Мікроскоп МПБ-2	1978		
21	Термічні печі СНОЛ	2005		
22	Вимірювач-регулятор температури ТРП08-ТП	2005		
22	Твердомір ПМТ-3	1989	Вимірювання величини мікротвердості металів і сплавів	213

4.3. Комплектація лабораторії здійснюється відповідно до завдань її діяльності обладнанням, навчальними посібниками, технічними засобами навчання, обладнанням загального призначення для навчальних закладів та спеціальним обладнанням для виконання лабораторних робіт.

4.4. Робочі місця викладачів обладнані необхідним демонстраційним матеріалом (таблиці, плакати, тощо) та аудиторною дошкою, пристосуваннями для використання технічних засобів навчання.

4.5. Лабораторне приміщення обладнане шафами для збереження приладів, матеріалів та навчальних зразків.

4.6. Навчальна лабораторія забезпечується:

- витратними матеріалами для проведення лабораторних занять (зварювальні електроди, зварювальний дріт згідно щорічних заявок до відділу постачання університету);
- інструкціями з охорони праці та пожежної безпеки;
- первинними засобами пожежогасіння відповідно до Правил пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України НАПБВ.01.050-98/920.

4.7. Навчально-методичне забезпечення лабораторії складається з:

- планів проведення лабораторних і практичних занять;
- методичних вказівок для виконання лабораторних і практичних робіт, дослідів, практикумів;
- навчальної (підручники, навчальні посібники), довідникової (навчально-практичні, технічні довідники) і нормативно-технічної літератури;
- інших матеріалів (стендів, плакатів, натурних зразків тощо).

4.8. Використання приміщення лабораторії, її обладнання та навчально-методичного забезпечення в цілях, не передбачених даним Положенням, заборонено.

5. ФУНКЦІЇ

Функціями навчальної лабораторії є:

5.1. Проведення, згідно з діючими навчальними планами лабораторних та практичних занять з навчальних дисциплін, закріплених за кафедрою.

5.2. Поліпшення якості освітнього процесу та активна участь співробітників навчальної лабораторії у виховній роботі зі студентами.

5.3. Створення всім учасникам освітнього процесу умов праці відповідних до вимог чинних законодавчих та нормативних актів.

5.4. Діяльність навчальної лабораторії здійснюється відповідно до розкладу занять, затвердженого на відповідний семестр навчального року у встановленому порядку.

6. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ З ІНШИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ

6.1. З членами кафедри професійної освіти з метою реалізації навчальних програм відповідних дисциплін та участі у виховній роботі зі здобувачами освіти.

6.2. З представниками деканату факультету автоматизації і інформаційних технологій з метою реалізації вимог до підготовки здобувачів освіти відповідної спеціальності.

6.3. З іншими структурними підрозділами університету з метою покращання організації та забезпечення освітнього процесу.

7. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Відповідальність навчальної лабораторії реалізується через відповідальність її завідувача та співробітників. При цьому відповідальність кожного працівника індивідуальна і залежить від обов'язків і функцій згідно їх посадових інструкцій.

На всіх рівнях, де вирішується питання діяльності навчальної лабораторії, завідувач приймає безпосередню участь.

З положенням ознайомлений

Провідний інженер

А.А. Маслюк

Затверджено

Завідувач кафедри
професійної освіти

К.І. Почка

Погоджено

Декан факультету автоматизації
і інформаційних технологій

І.В. Русан

Начальник юридичного відділу

І.О. Семенцова